

KL

Sagsnr.
2015-8259

Kære Tina Wahl

Doknr.
281806

Dato
05-01-2016

Tak for din henvendelse til ministeriet af 16. september 2015, hvor du stiller en række spørgsmål angående fortolkningen af reglerne om kommunernes mulighed for at godkende en plejefamilie som konkret egnet efter servicelovens § 66 a, stk. 1, nr. 2. Nedenfor gives et samlet svar.

Det nyeste fortolkningsbidrag vedrørende godkendelse af plejefamilier udgøres af lovforslag nr. L 206 fremsat den 10. april 2013 om bl.a. konsekvensændringer i serviceloven som følge af lov om socialtilsyn sammen med bekendtgørelse nr. 1554 af 18. december 2013 om plejefamilier (plejefamiliebekendtgørelsen), som begge trådte i kraft den 1. januar 2014.

Kommunerne skal således tage udgangspunkt i plejefamiliebekendtgørelsen, hvor hovedreglen er, at plejefamilier og kommunale plejefamilier skal godkendes som generelt egnede af socialtilsynet, jf. plejefamiliebekendtgørelsens § 3. Det er alene i særlige tilfælde, at kommunen kan godkende en plejefamilie eller en kommunal plejefamilie som konkret egnet, jf. plejefamiliebekendtgørelsens § 4, og dermed fravige udgangspunktet om, at plejefamilier godkendes som generelt egnede. Desuden har kommunerne mulighed for en konkret godkendelse af barnets eller den unges netværk som en netværksplejefamilie. Reglerne vedr. netværksplejefamilier beskrives ikke yderligere i nærværende brev.

Når en kommune foretager en konkret godkendelse af en plejefamilie, skal kommunen angive, hvilke vilkår der gælder for godkendelsen, herunder beskrive de særlige forhold, der betinger den konkrete godkendelse.

At der skal foreligge særlige tilfælde for, at en kommune kan godkende en plejefamilie som konkret egnet, betyder blandt andet, at der skal være særlige faglige grunde til, at netop det konkrete barn eller den konkrete unge bør anbringes i den pågældende plejefamilie.

Et eksempel hvor en konkret godkendelse vil kunne være relevant, vedrører nygodkendelse, jf. lov om socialtilsyn § 26. En plejefamilie, som for år tilbage har fået en godkendelse som generelt egnet og på den baggrund har børn anbragt hos sig, vurderes måske ikke at kunne opnå en nygodkendelse som generelt egnet på grund af fx alder. Hvis kommunen fx vurderer, at barnets tilknytning til familien i det konkrete tilfælde vejer tungere end plejefamiliens generelle kompetencer, og/eller barnet eksem-

pelvis er tæt på at færdiggøre sin skolegang, og det derfor har betydning for barnets behov for kontinuitet, vil plejefamilien kunne godkendes som konkret egnet, hvis kommunen vurderer, at det er til barnets bedste.

Et andet eksempel kan være en situation, hvor der er en tæt relation mellem et barn og en voksen, men der ikke vurderes at være grundlag for en generel godkendelse som plejefamilie og heller ikke for netværksanbringelse, fordi relationen mellem barnet og den voksne er skabt gennem den voksnes professionelle virke, fx som SSP-medarbejder. Her vil familien kunne godkendes som konkret egnet af hensyn til barnets behov for et trygt omsorgsmiljø med nære og stabile relationer til voksne, som barnet kender. Også her gælder, at det er den særlige relation til familien, der er afgørende for godkendelsen og ikke de generelle kompetencer som plejefamilie.

Det forudsættes dog i alle tilfælde og uanset godkendelsestypen, at den valgte løsning imødekommer barnets behov bedst muligt.

Det er i sig selv ikke et tilstrækkeligt grundlag for at undlade at godkende en plejefamilie som generelt egnet, at plejefamilien alene ønsker at være plejefamilie for et specifikt barn. Det skal i den forbindelse fremhæves, at en plejefamilie uanset en generel godkendelse altid kan beslutte, hvorvidt den ønsker at indgå aftale med en kommune om anbringelsen af konkrete børn i familien, ligesom plejefamilien altid vil kunne vælge at få ophævet sin godkendelse efter en specifik plejeopgaves ophør, såfremt familien ikke ønsker at tage andre børn i pleje.

Såfremt en kommune er i tvivl om, hvorvidt en familie er i målgruppen for en generel godkendelse som plejefamilie, kan kommunen tage kontakt til det relevante tilsyn med henblik på råd og vejledning, jf. vejledning om socialtilsyn pkt. 78. Når Socialtilsynet giver råd og vejledning, forholder tilsynet sig ikke indholdsmæssigt til konkrete sager, men vejleder alene kommunen eller plejefamilien om, hvilke generelle krav der stilles til plejefamilier, der godkendes som generelt egnede. Der er således ikke tale om, at socialtilsynet foretager en formel afgørelse.

Det er kommunens vurdering, om grundlaget for en godkendelse som konkret egnet er til stede, ligesom det er kommunens ansvar at sikre, at de plejefamilier, der godkendes som konkret egnede, kan varetage omsorgen for det konkrete barn eller den unge. Det gælder også, hvis kommunen vælger at se bort fra eventuel vejledning fra socialtilsynet.

Plejefamilier, der benyttes som led i en aflastningsordning efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 5, med henblik på at yde støtte til barnet eller den unge efter servicelovens § 55, skal være godkendt enten som generelt eller konkret egnet. Er behovet for aflastning opstået alene på baggrund af barnets eller den unges funktionsnedsættelse, og gives aflastningen af hensyn til den øvrige familie, skal aflastningen ydes efter servicelovens § 84, stk. 1, jf. § 44. Plejefamilier, der alene benyttes til aflastning efter servicelovens § 84, skal hverken godkendes som generelt egnet af socialtilsynet eller som konkret egnet af kommunen. Kommunen skal dog stå inde for aflastningsstedets generelle kvalitet, samt føre personrettet tilsyn med indsatsen over for barnet i aflastningsfamilien efter § 148, stk. 1.

Med venlig hilsen

Stine Hildebrandt